

Briselē, 8.9.2016.
COM(2016) 559 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par SFPS fonda, EFRAG un PIOB darbību 2015. gadā

1. ZIŅOJUMA NOLŪKS UN TVĒRUMS

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 258/2014, ar ko tika pagarināts darbības laiks Savienības programmai par konkrētu pasākumu atbalstu finanšu pārskatu un revīzijas jomā laikposmam no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim¹, stājas spēkā 2014. gada 9. aprīlī pēc tās publicēšanas *Oficiālajā Vēstnesī*².

Saskaņā ar šīs regulas 9. panta 3. punktu Komisija laikā no 2015. gada sagatavos gada pārskatu par programmas atbalsta saņēmēju, proti, Starptautisko Finanšu pārskatu standartu fonda (SFPS fonda), Eiropas Finanšu pārskatu padomdevēju grupas (EFRAG) un Sabiedrības interešu pārraudzības padomes (PIOB), darbību. Šā ziņojuma tvērums papildus ir noteikts minētās regulas 9. panta 4., 5. un 6. punktā.

Ziņojums aptver SFPS fonda, EFRAG un PIOB darbību 2015. gadā. Tomēr tajā ir minēti arī daži 2016. gada notikumi, kuru minēšana tika atzīta par noderīgu šim ziņojumam.

2. SFPS FONDS

2.1. Vispārējie principi, kuriem atbilst jaunizstrādātie standarti

1.1.1. Starptautisko grāmatvedības standartu padomes (SGSP) pieņemtais patiesa atspoguļojuma princips

1. SGS "Finanšu pārskatu sniegšana" paredz, ka finanšu pārskatos tiek patiesi atspoguļots uzņēmuma finanšu stāvoklis, finanšu darbības rezultāti un naudas plūsmas. Patiesss atspoguļojums katrā ziņā nozīmē to, ka tiek sniegta uzticama informācija, kas ataino darījumu, citu notikumu un apstākļu sekas saskaņā ar aktīvu, saistību, ienākumu un izdevumu definīcijām un atzīšanas kritērijiem, kuri izklāstīti konceptuālajās pamatnostādnēs (*conceptual framework*). Tiek pieņemts, ka SFPS piemērošana, nepieciešamības gadījumā atklājot papildu informāciju, nodrošina tādu finanšu pārskatu sagatavošanu, kuros patiesi tiek atspoguļota informācija.

1.1.2. SGSP pieņemtie paredzētās kārtības principi

SGSP prasības attiecībā uz paredzēto kārtību jaunu standartu izstrādē ir balstītas uz šādiem principiem: pārredzamība, pilnīga un godīga apspriešana un pārskatatbildība.

Pārredzamība

SGSP (un SFPS interpretācijas komitejas) sapulces, kurās paredzēts apspriest tehniskus jautājumus, ir atvērtas plašai sabiedrībai, tiek ierakstītas un pārraidītas tiešraidē internetā (tīmekļapraidē). Šīm sapulcēm paredzētie tehniskie dienesta materiāli, kā arī šo sapulču video

---

¹ Attiecībā uz EFRAG šī programma norisinās 2014. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim. Komisija 2016. gada 13. martā ierosināja tās darbības laiku pagarināt līdz 2020. gada 31. decembrim.

² OV L 105/1, 8.4.2014.

un tīmekļapraides ieraksti ir pieejami SFPS fonda vietnē. Publicēti tiek arī šajās sapulcēs pieņemto lēmumu kopsavilkumi.

Pilnīga un godīga apspriešana

SGSP darbībā tiek ievērots arī princips, ka plaša mēroga apspriešana ar ieinteresētajām personām palielina tās pieņemto standartu kvalitāti. Šo apriešanu var veikt ar dažādiem līdzekļiem, tai skaitā rīkojot tikšanās ar atsevišķām personām un izpētes pasākumus uz vietas.

Pārskatbildība

SGSP ir apņēmusies nodrošināt pārskatbildības principa ievērošanu; visā jauna vai grozīta standarta izstrādes gaitā tā izvērtē ierosināto jauno prasību potenciālās izmaksas, ieguvumus un sekas. SGSP apstiprina un publicē savu nostāju par potenciālajām sekām.

SGSP 2014. gada novembrī publicēja Seku izvērtējuma konsultatīvās grupas (*Effects Analysis Consultative Group*) ziņojumu; šī grupa tika izveidota ar nolūku konsultēt SGSP par paraugpraksi jauna standarta potenciālo seku izvērtēšanā un tādējādi mēģināt palielināt palāvību uz procesiem un to efektivitāti. Šie ieteikumi, kas balstīti uz jau pastāvošo, apjomīgo SGSP metodiku par seku izvērtēšanu, pirmoreiz tika īstenoti seku izvērtējumā, kas publicēts kopā ar jauno standartu 16. SFPS “Noma”.

Komisija nesen aizsāka apspriešanu ar pārējiem Uzraudzības padomes dalībniekiem par seku izvērtēšanu saistībā ar turpmākiem SFPS. Uzraudzības padome 2016. gadā turpinās šā jautājuma apspriešanu.

2.2. SGSP galvenie sasniegumi 2015. gadā

SGSP 2015. gadā pabeidza darbu pie apjomīga jauna standarta – 16. SFPS “Noma”, kas tika publicēts 2016. gada janvārī. Papildus tam SGSP turpināja darbu pie vairākiem citiem apjomīgiem projektiem, tostarp par apdrošināšanas līgumiem, informācijas atklāšanas iniciatīvu un konceptuālajām pamatnostādnēm.

a) 16. SFPS “Noma”

SGSP ar 16. SFPS “Noma” izdošanu pabeidza īstenot savus desmitgadi ilgušos centienus pārstrādāt nomas uzskaiti. Ar 16. SFPS ir ievērojami pārstrādāts veids, kā komercsabiedrības uzskaita nomas darījumus, un paredz, ka ikvienu nomas darījumu atspoguļo nomnieka bilanci aktīvu un saistību veidā. Jaunā standarta mērķis ir saimniecisko darījumu faktisko seku labāks atspoguļojums un ļoti nepieciešamā pārredzamība attiecībā uz komercsabiedrību aktīviem un saistībām saistībā ar nomu, un tas nozīmē, ka ārpusbilances nomas finansēšanu vairs nevar atstāt neatzītu. Ir sagaidāms, ka tas uzlabos salīdzināmību starp komercsabiedrībām, kas nomā, un komercsabiedrībām, kuras aizņemas, lai nopirktu. Kopā ar standartu SGSP publicēja arī atsevišķu un vispusīgu izvērtējumu par sekām, kurš pierāda, ka saistītie ieguvumi pārsniedz izmaksas.

Komisija 2016. gada 9. jūnijā lūdza EFRAG sniegt savu atbalsta ieteikumu par 16. SFPS kopā ar ietekmes novērtējumu ar izmaksu un ieguvumu izvērtējumu un tālejošākas ekonomiskas

ietekmes izvērtējumu. Šim ietekmes izvērtējumam ir jābūt neatkarīgam, objektīvam un uz Eiropu orientētam.

b) Citi galvenie projekta sasniegumi

SGSP ir veikusi intensīvu darbu, lai pabeigtu projektu par apdrošināšanas līgumiem, un nupat ir pabeigusi tā tehniskos apsvērumus. Apsvērumus atkārtotās apspriešanas gaitā SGSP uzturēja plaša mēroga dialogu ar visām ieinteresētajām personām. Ir sagaidāms, ka ar šo projektu tiks panākta tik ļoti nepieciešamā pārredzamība attiecībā uz pārmērīgi dažādo grāmatvedības praksi, ko pašlaik izmanto visā nozarē. Līdz ar jauno standartu visā pasaulē apdrošināšanas nozares finanšu darbības rezultāti tiks atspoguļoti reālistiskāk un kļūs labāk salīdzināmi, kas ir īpaši svarīgi pašreizējā ekonomikas svārstīguma laikposmā. Šā projekta steidzamība tika uzsvērtā nesenā Finanšu stabilitātes padomes aicinājumā SGSP pēc iespējas drīz pabeigt apdrošināšanas standartu³. SGSP plāno, ka jaunais apdrošināšanas standarts tiks publicēts 2016. gada beigās.

SGSP 2015. gada decembrī sabiedriskās apspriešanas nolūkā publicēja priekšlikumus par spēkā esošā apdrošināšanas līgumu standarta (4. SFPS) grozījumiem, ar kuriem paredzēts risināt jautājumu par pagaidu sekām, kas izriet no tā, ka dažādos datumos stājas spēkā 9. SFPS “Finanšu instrumenti” (stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī) un jaunais apdrošināšanas līgumu standarts (kas aizstās 4. SFPS un stāsies spēkā pēcāk). Šajā ziņā dažas komercsabiedrības, kas piedāvā slēgt apdrošināšanas līgumus, ir paudušas bažas par to, ka nepieciešams dažādos datumos īstenot divas nozīmīgas izmaiņas grāmatvedībā. Tās ir arī uzsvērušas, ka, ja jaunās prasības attiecībā uz finanšu instrumentiem būtu piemērojamas pirms jaunajām prasībām attiecībā uz apdrošināšanas līgumiem, peļņas vai zaudējumu aprēķinā potenciāli varētu rasties grāmatvedības svārstīguma problēma. Līdz ar to SGSP priekšlikumiem šajā jomā ir mērķis atrisināt šīs bažas un tās līdzsvarot ar finanšu pārskatu lietotāju vajadzībām. SGSP priekšlikumi paredz, ka:

- uzņēmumiem, kas galvenokārt nodarbojas ar apdrošināšanas līgumu piedāvāšanu, tiktu atļauts izmantot iespēju 9. SFPS “Finanšu instrumenti” spēkā stāšanās atlikt līdz 2021. gadam (turpmāk “atlikšanas pieeja”)
- uzņēmumiem, kas īsteno 9. SFPS, tiktu atļauts izmantot iespēju no peļņas vai zaudējumu aprēķina izslēgt dažas no uzskaites papildu neatbilstībām un pagaidu svārstīguma, kas varētu rasties pirms jaunā apdrošināšanas līgumu standarta īstenošanas (turpmāk “pārklājuma pieeja”)

Ir sagaidāms, ka SGSP attiecīgos grozījumus publicēs 2017. gada septembrī.

2.3. Pārstrādātu konceptuālo pamatnostādņu izstrāde

SGSP 2015. gada 28. maijā publicēja dokumenta projektu (*exposure draft*), kurā ierosinātas izmaiņas tās konceptuālajās pamatnostādnēs. Konceptuālajās pamatnostādnēs ir izklāstītas

---

³ <http://www.fsb.org/wp-content/uploads/September-Plenary-press-release.pdf>

konceptijas par vispārīgu finanšu pārskatu iesniegšanu. Minētajā dokumenta projektā runa citstarp ir par piesardzību, ticamību, uzņēmuma komercdarbības modeli, atspoguļošanu pēc būtības un ilgtermiņa ieguldījumiem. SGSP 2015. gadā no dažādām ieinteresētajām personām saņēma lielu skaitu vēstuļu ar komentāriem par dokumenta projektu; SGSP tos ņems vērā, kad tā pārstrādās konceptuālās pamatnostādnes, lai tās pabeigtu 2017. gada sākumā.

Piesardzība

Dokumenta projektā ir ierosināts konceptuālajās pamatnostādnēs no jauna iestrādāt norādes par piesardzību. Piesardzība tiek aprakstīta kā piesardzīga rīcība, izdarot spriedumus nenoteiktības apstākļos. Tiek atzīts, ka piesardzība var izraisīt asimetriju aktīvu/ienākumu un saistību/izdevumu atzīšanā. Ir vērts arī piebilst, ka, lai gan 2010. gadā termins “piesardzība” tika izņemts no konceptuālo pamatnostādņu teksta, SGSP ir palikusi pie savas nostājas, ka piesardzībai ir jābūt atspoguļotai tās standartos.

Savā komentāru vēstulē *EFRAG* atzinīgi novērtēja SGSP lēmumu par to, ka konceptuālo pamatnostādņu tekstā no jauna tiek iekļautas norādes par piesardzību, un piekrita tās secinājumu pamatojumam, ka piesardzība gan varētu izraisīt asimetriju aktīvu/ienākumu un saistību/izdevumu atzīšanā, tomēr bez nevēlamas neobjektivitātes finanšu pārskatos. Tomēr *EFRAG* uzskata, ka šie secinājumi ir jāformulē skaidrāk un jāatzīst konceptuālajās pamatnostādnēs.

Ticamība

Pirms 2010. gada konceptuālajās pamatnostādnēs bija norādīts, ka ticamība ir viena no lietderīgas finanšu informācijas īpašībām. Tomēr 2010. gadā SGSP ticamības jēdzienu aizstāja ar citu jēdzienu: ka lietderīgas finanšu informācijai ir uzticami jāatspoguļo tas, par ko tiek apgalvots, ka tā to atspoguļo (turpmāk “uzticams atspoguļojums”).

Dažas no SGSP ieinteresētajām personām ir paidušas bažas par šo izmaiņu. Reaģējot uz to, ar dokumenta projektu tiek mēģināts rast risinājumu attiecībā uz jautājumiem, kuru dēļ, kā uzskata SGSP, ieinteresētās personas mēģināja paust savas bažas par ticamību. Uzticama atspoguļojuma apraksts dokumenta projektā būtībā ir tāds pats kā ticamības apraksts konceptuālajās pamatnostādnēs pirms 2010. gada. Dokumenta projektā pilnīgi uzticams atspoguļojums tiek aprakstīts kā pilnīgs, neitrāls un nekļūdains. Dokumenta projektā iekļautajā izvērstajā diskusijas izklāstā tiek izskaidroti faktori, kas lietotājiem dod iespēju palauties uz finanšu informāciju, lai sniegtu uzticamu atspoguļojumu par to, par ko tiek apgalvots, ka tā to atspoguļo. SGSP uzskata, ka tādēļ nav nepieciešams no jauna ieviest terminu “ticamība”.

EFRAG savā komentāru vēstulē atbalsta konceptuālās pamatnostādnes, kas uzticamu atspoguļojumu un nozīmīgumu arī turpmāk norādītu kā lietderīgas finanšu informācijas divas kvalitatīvās pamatīpašības. Tomēr tā apgalvo, ka konceptuālajās pamatnostādnēs ir jāatzīst kompromiss starp nozīmīgumu un uzticamu atspoguļojumu (vai ticamību), un ar mērījumiem saistītā nenoteiktība ir jāiekļauj “uzticamā atspoguļojumā” (vai ticamībā).

Komercdarbības modelis

Dokumenta projektā ir norādīts, kā var palielināt finanšu pārskatus nozīmīgumu, ja SGSP, izstrādājot savus standartus, apsvērtu, kā uzņēmums veic savu komercdarbību. Šī izmaiņa apliecina, kādai ir jābūt komercdarbības modeļa funkcijai, kad tiek noteikts, kā veic mērījumus par pozīcijām peļņas vai zaudējumu aprēķina un bilances vajadzībām.

Atspoguļošana pēc būtības

Ar dokumenta projektu no jauna tiek ieviesta atspoguļošana pēc būtības; tas tiek vērtēts atzinīgi, jo ir nepieciešams atspoguļot darījumu ekonomiskās sekas.

Ilgtermiņa ieguldījumi

Izstrādājot dokumenta projektu, SGSP nonāca pie secinājuma, ka dokumenta projektā iekļautais priekšlikumu kopums sniedz pietiekamus instrumentus, ar kuriem SGSP varētu pienācīgi apsvērt gan ilgtermiņa ieguldītāju vajadzības pēc informācijas, gan to, kā uzņēmumam būtu jāuzskaita ilgtermiņa ieguldījumi. Komisija atzinīgi vērtē tieši formulētos SGSP apsvērumus par šo tematu un pievērsīs uzmanību jautājumam par to, vai ilgtermiņa ieguldītāji atbalsta SGSP nostāju šajā jautājumā.

3. EFRAG

3.1. Apsvērumi par patiesa un skaidra priekšstata principu un EFRAG novērtējumu stiprināšana attiecībā uz jaunu SFPS ietekmi uz plašas sabiedrības interesēm

EFRAG savu informāciju sniedz visā standartu noteikšanas procesa gaitā, sniedzot komentārus par SGSP paziņojumiem un proaktīvi strādājot, lai Eiropā stimulētu debates par svarīgiem grāmatvedības jautājumiem. Komentēšana un proaktīvas darbības ir būtiski svarīgas, lai nodrošinātu, ka standartu noteikšanas procesā tiek pienācīgi un skaidri pausti Eiropas uzskati par finanšu pārskatu sniegšanas attīstību – ar mērķi panākt, ka izstrādātie standarti atbilst Eiropas vajadzībām.

EFRAG pēc 2014. gadā īstenotās pārvaldības reformas turpināja veikt atbalsta novērtējumus par to, vai SFPS atbilst visiem SGS regulā noteiktajiem tehniskajiem kritērijiem, tostarp patiesa un skaidra priekšstata principam, un arī stiprināja savus novērtējumus par to, vai ar jaunām vai ierosinātām finanšu pārskatu sniegšanas prasībām tiek veicinātas plašas sabiedrības intereses. Šajā ziņā ir jāuzsver, ka Komisija plāno 2016. gada laikā papildus precizēt koncepciju par plašas sabiedrības interešu kritēriju.⁴

EFRAG 2015. gadā sniedza Komisijai savu atbalsta ieteikumu par diviem apjomīgiem standartiem, proti, 15. SFPS “Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem” un 9. SFPS “Finanšu instrumenti”. Pabeidzot atbalsta ieteikumu par 15. SFPS, *EFRAG* padome ņēma vērā tās dalīborganizāciju atsauksmes un uzskatīja, ka jaunais standarts veicina visas Eiropas sabiedrības intereses, jo tā uzskatīja, ka varētu sagaidīt, ka 15. SFPS pozitīvi ietekmēs kapitāla izmaksas, turklāt tā nebija konstatējusi nekādu potenciālu negatīvu ietekmi uz Eiropas

---

⁴ http://ec.europa.eu/finance/company-reporting/docs/committees/arc/2016-06-27-european-public-good_en.pdf

ekonomiku. Galīgajā atbalsta ieteikumā, kas izdots 2015. gada martā, ir ietverts šis novērtējums.

Komisija savā lūgumā sniegt atbalsta ieteikumu attiecībā uz 9. SFPS “Finanšu instrumenti” pēc apspriešanās ar Grāmatvedību regulējošās komitejas (ARC) dalībnieku apzināja vairākus konkrētus jautājumus, tostarp jautājumus par plašas sabiedrības interesēm, par kuriem nepieciešams *EFRAG* izvērtējums. Konkrētāk, tā lūdza izvērtēt šo standartu piesardzības jēdziena kontekstā. Tā arī lūdza izvērtēt patiesas vērtības izmantošanu, tai skaitā attiecībā uz ilgtermiņa ieguldītāju vajadzībām, un to, vai plānotās izmaiņas varētu nelabvēlīgi ietekmēt finanšu stabilitāti. *EFRAG* 2015. gada septembrī iesniedza Komisijai savu atbalsta ieteikumu par 9. SFPS “Finanšu instrumenti”. *EFRAG* atbalsta ieteikumā ir secināts, ka 9. SFPS veicina visas Eiropas sabiedrības intereses, izņemot ietekmi uz apdrošināšanas nozari, kāda būs tam, ka 9. SFPS tiks piemērots pirms topošā apdrošināšanas līgumu standarta pabeigšanas. Turklāt *EFRAG* secina, ka līdz ar 9. SFPS piemērošanu tiktu praktizēta piesardzīga grāmatvedība.

EFRAG 2015. gadā piedalījās SGSP rīkotajā apspriešanas procesā un pēc sabiedriskās apspriešanas par citiem SGSP paziņojumiem, tostarp par konceptuālajām pamatnostādņēm, publicēja komentāru vēstules. Turklāt *EFRAG* turpināja diskusijas par 4. SFPS apdrošināšanas līgumu projektu un aktīvi piedalījās apspriešanā par SGSP priekšlikumiem grozīt spēkā esošo apdrošināšanas līgumu standartu 4. SFPS, lai risinātu jautājumu par pagaidu sekas, kas izriet no tā, ka 9. SFPS “Finanšu instrumenti” un jaunais apdrošināšanas līgumu standarts stājas spēkā dažādos datumos.

3.2. Apsvērumi par grāmatvedības un ekonomikas modeļu un uzskatu dažādību Eiropas Savienībā

EFRAG kopš savas izveides ir ieviesusi pārredzamu paredzēto kārtību, kas laika gaitā ir tikusi attīstīta papildus. Šī paredzētā kārtība dod iespēju visām dalīborganizācijām no Eiropas paust savu nostāju par *EFRAG* apsvērumiem un nodrošina, ka tiek ņemta vērā Eiropā pastāvošā grāmatvedības un ekonomikas modeļu un uzskatu dažādība un ka jaunie SFPS atbilst Savienības vajadzībām.

Savas paredzētās kārtības ietvaros *EFRAG* publicē nostājas projektus sabiedriskās apspriešanas vajadzībām, veic testēšanas pasākumus uz vietas un citu veidu izvērtēšanu par iedarbību, organizē informēšanas pasākumus (daži no kuriem ir speciāli paredzēti finanšu pārskatu lietotājiem) un veic speciālus apsekojumus⁵, kā arī publicē rezultātus atsauksmju pārskatos un savu galīgo nostāju.

EFRAG padomes un tās Tehnisko ekspertu grupas sanāksmes notiek plašai sabiedrībai pieejamā veidā un to dienaskārtība, sanāksmju protokoli un *EFRAG* padomes sanāksmēm paredzētie darba palīgmateriāli tiek publicēti *EFRAG* vietnē. Diskusijas papildus tiek atbalstītas ar informāciju, kas saņemta no *EFRAG* standartu noteicēju konsultatīvā foruma (*Consultative Forum of Standard Setters*) un *EFRAG* specializētajām darba grupām.

---

⁵ Šādi apsekojumi 2015. gadā tika veikti nolūkā atbalstīt 9. SFPS izvērtēšanu.

Informācija, kas saņemta no *EFRAG* lietotāju komitejas, ir būtiski svarīga *EFRAG* darbam. Šo grupu, *EFRAG* padomes un tehnisko ekspertu grupu sastāva dažādība gan ģeogrāfiskā, gan profesionālā ziņā, kā arī paredzētā kārtība nodrošina, ka *EFRAG* pienācīgi ņem vērā visus dažādos skatpunktus.

3.3. Pārvaldības reformas īstenošana pēc Maystadt ziņojuma ieteikumiem

Līdz ar *EFRAG* pārvaldības reformu, kas tika īstenota 2014. gada 31. oktobrī, tika nostiprināts šīs organizācijas darbības pamatojums un pārstāvība un tika izveidots stabilāks process ES dalības nodrošināšanai standartu noteikšanas procesā. Ievēribas cienīgs ir tas, ka *EFRAG* visus savus secinājumus 2015. gadā pieņēma vienprātīgi, tātad bez vajadzības veikt balsošanu.

Jaunā *EFRAG* padome pēc savas darbības pirmā gada izvērtēja savus darbības rezultātus un iedarbīgumu un arī apzināja savu dalīborganizāciju atsauksmes. Kā liecina šī izvērtēšana, kas aptvēra dažādus stratēģijas, pārvaldības un darbības jautājumus, kopumā jaunā pārvaldības struktūra ir darbojusies labi, un līdz ar to ir palielinājusies organizācijas ticamība. Vairāki ieteikumi tika pieņemti, lai papildus uzlabotu *EFRAG* turpmāko darbību iedarbīgumu. Konkrētāk, tika palielināta oficiālo novērotāju (Eiropas uzraudzības iestāžu un Eiropas Centrālās bankas) ietekme uz padomes lēmumu pieņemšanas procesu.

Komisija 2016. gada 30. jūnijā izvirzīja bijušā Eiropas Parlamenta deputāta *Jean-Paul Gauzès* kandidatūru *EFRAG* padomes priekšsēdētāja amatam. *Gauzès* kunga izvirzīšanu iepriekš atbalstīja Eiropas Parlaments un Padome. *Gauzès* kunga formālā iecelšana notika 2016. gada 1. jūlijā *EFRAG* dalībnieku sapulcē. Tiek sagaidīts, ka viņa vadībā reformētā organizācija gūs jaunu impulsu savai darbībai.

Meistada (*Maystadt*) ziņojumā⁶ ir pausts iedrošinājums *EFRAG* turpmākiem centieniem izstrādāt ietekmes novērtējumus atbilstoši lietotāju un Eiropas likumdošanas iestāžu vajadzībām. Šajā ziņā *EFRAG* ir guvusi ievērojamus panākumus, lai kopš 2016. gada attīstītu savas spējas ietekmes novērtēšanā. Komisijas dienesti sniedza *EFRAG* palīdzību šajā procesā, iepazīstinot to ar savām speciālajām zināšanām šajā jomā. Ietekmes novērtējums par 16. SFPS “Noma”, kas tiks iekļauts atbalsta ieteikumā par šo standartu, tiks izmantots kā pilotdokuments, ar kura palīdzību tiks papildus veidotas *EFRAG* spējas un speciālās zināšanas šajā jomā.

Komisija 2016. gada 13. aprīlī iesniedza Padomei un Parlamentam priekšlikumu par *EFRAG* finansēšanu laikposmā no 2017. līdz 2020. gadam.⁷

4. PIOB: 2014. GADA NORISES FINANSĒJUMA DAŽĀDOŠANAS JOMĀ

PIOB pārrauga procesu, kura ietvaros tiek pieņemti starptautiskie revīzijas standarti un notiek citas Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (*IFAC*) darbības, kas veiktas plašas sabiedrības

⁶ http://ec.europa.eu/finance/accounting/docs/governance/reform/131112_report_en.pdf

⁷ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/1-2016-202-EN-F1-1.PDF>

interesēs. Lai tā varētu pienācīgi veikt šo svarīgo funkciju plašas sabiedrības interesēs, tā ir jāfinansē veidā, kas nodrošina tās neatkarību. Finansējuma avotu pienācīga dažādošana palīdzētu ne tikai uzturēt tās turpinātību un nodrošināt neatkarību, bet arī nostiprināt priekšstatu par tās neatkarību. Starptautisko revīzijas standartu jomā nepieciešamība pēc finansējuma avotu dažādošanas tika atzīta jau *IFAC* reformas gaitā 2003. gadā. Ar šo reformu tika veikti priekšdarbi *PIOB* izveidei; pateicoties tai ir sagaidāms, ka tā tiks finansēta no dažādiem avotiem. Kopš tā laika šo pieeju vienmēr ir atbalstījusi Uzraudzības grupa – starptautiskā organizācija, kas atbildīga par pārvaldības reformas uzraudzību pār starptautisko standartu noteikšanu revīzijas jomā.

Kopš *PIOB* izveides 2005. gadā līdz pat 2010. gadam, kad darbību sāka Kopienas finansējuma programma, kas izveidota ar Lēmumu 716/2009/EK, izņemot dažus mantiskus ieguldījumus, tās vienīgā finansētāja bija *IFAC*. Laikposmā no 2010. līdz 2015. gadam veiktās ES iemaksas rosināja arī vairākus citus atbalstītājus veikt savas iemaksas.

Naudas līdzekļi, ko attiecīgajā gadā piešķir *IFAC*, veido maksimālo *IFAC* garantēto iemaksu, kas *PIOB* ir pieejama neatkarīgi no jebkādam papildu darbībām no *IFAC* puses. Iemaksu, kuras veic nevis *IFAC*, bet citas organizācijas, nolūks ir aizstāt un tādējādi samazināt *IFAC* iemaksu attiecīgajā gadā. Optimālā variantā *IFAC* finansējuma daļa no *PIOB* ikgadējo izdevumu kopsummas būtu jāsamazinās zem 50 %.

Kā lasāms *PIOB* finanšu pārskata 1. lpp., 2015. gadā tās ieņēmumi sasniedza 1 532 907 eiro. *IFAC* nodrošināja 930 154 eiro, kas ir 60,67 % no kopsummas. Eiropas Komisija nodrošināja 312 000 eiro (2014. gadā – 272 000 eiro), kas ir 20,35 % no kopsummas. Abū Dabī Pārskatatbildības iestāde (*Accountability Authority*) tāpat kā 2014. gadā nodrošināja 120 000 eiro, kas ir 7,82 % no kopsummas. *IOSCO* tāpat kā 2014. gadā nodrošināja 100 000 eiro, kas ir 6,52 % no kopsummas. Starptautisko norēķinu banka salīdzinājumā ar 2014. gadu samazināja savu iemaksu līdz 23 000 eiro, kas ir 1,50 % no kopsummas. Apvienotās Karalistes Finanšu pārskatu padome (*Financial Reporting Council*) tāpat kā 2014. gadā nodrošināja 40 000 eiro, kas ir 2,60 % no kopsummas. Atlikums 7753 eiro apmērā ir ienākums procentu veidā.

IFAC iemaksa 60,67 % apmērā no *PIOB* saņemtā finansējuma kopsummas 2015. gadā ir nedaudz lielāka nekā 2014. gadā (58,19 %). Tā galvenais iemesls ir tas, ka iemaksu nav veikusi Pasaules Banka (2014. gadā tie bija 35 832 eiro) un ir samazinājusies Starptautisko norēķinu bankas veiktā iemaksa (23 000 eiro 2014. gadā iemaksāto 55 000 vietā). Šķiet, ka tas atspoguļo visā pasaulē vērojamo tendenci, ka ieilgušo sarežģīto ekonomikas apstākļu dēļ trūkst publiskā finansējuma.

Regulas 9. panta 5. punktā ir noteikts, ka, ja *IFAC* finansējums attiecīgajā gadā pārsniedz divas trešdaļas no *PIOB* finansējuma kopsummas šajā gadā, Komisija ierosina ierobežot tās ikgadējās iemaksas par attiecīgo gadu līdz maksimāli 300 000 eiro. 2015. gadā tas tā nav noticis un tādēļ, tā kā *IFAC* finansējums nav sasniedzis regulā noteikto izšķirošo robežvērtību (66,66 %), Komisijai nav nepieciešams pārskatīt savas 2015. gadā veiktās iemaksas *PIOB* budžetā.

5. SECINĀJUMI

SFPS fonds

Divi apjomīgie, 2014. gadā izdotie SGSP standarti – 9. SFPS “Finanšu instrumenti” un 15. SFPS “Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem” – pašlaik atrodas procesā, kura ietvaros tiem ES mērogā tiek pausts atbalsts pēc tam, kad to pozitīvi novērtējusi *EFRAG*. SGSP 2015. gadā pabeidza darbu pie vēl viena apjomīga standarta – 16. SFPS “Noma”, kas tika publicēts 2016. gada janvārī. Papildus tam SGSP turpināja darbu pie vairākiem citiem apjomīgiem projektiem, tostarp par apdrošināšanas līgumiem, informācijas atklāšanas iniciatīvu un konceptuālajām pamatnostādņēm.

Attiecībā uz to, vai SFPS:

- ir pienācīgi ņemti vērā dažādi komercdarbības modeļi: 9. SFPS ietver tieši formulētu atzinumu, ka komercdarbības modeļiem ir svarīga nozīme ar finanšu instrumentiem saistīto mērījumu konstatēšanā, bet 15. SFPS tiek uzskatīts par pietiekami elastīgu un līdz ar to izmantojamu attiecībā uz dažādiem komercdarbības modeļiem. Lielāka uzmanība komercdarbības modeļiem ir pievērsta konceptuālajās pamatnostādēs.
- atspoguļo saimniecisku darījumu faktiskās sekas: 15. SFPS ietvaros tas tiek nodrošināts, un arī 16. SFPS ietvaros tiek mēģināts labāk atspoguļot saimniecisku darījumu faktiskās sekas un tiek nodrošināta ļoti nepieciešamā pārredzamība attiecībā uz komercsabiedrību aktīviem un saistībām saistībā ar nomu. Ir sagaidāms, ka arī 4. SFPS “Apdrošināšanas līgumi”, kura izstrādi SGSP pašlaik pabeidz, nodrošinās reālistisku atspoguļojumu un labākas iespējas salīdzināt apdrošināšanas nozares finanšu darbības rezultātus dažādās dalīborganizācijās. Turklāt ar konceptuālajām pamatnostādēm tiks ieviesta koncepcija par atspoguļošanu pēc būtības, kas ir svarīgi saimniecisku darījumu pienācīgai atspoguļošanai.
- nav pārlieku sarežģīti: 9. SFPS ir sarežģīts standarts, tomēr līdz ar to ir ieviesti vairāki vienkāršojumi finanšu instrumentu uzskaitē. Kā liecina *EFRAG* atbalsta ieteikumā paustais uzskats, 9. SFPS neietver nevienu sarežģītu punktu, kas varētu mazināt tā saprotamību. 15. SFPS ir sarežģītāks par standartu, ko tas aizstāj, tomēr tas ir attaisnojams ar to, ka iepriekšējais standarts vairs nevarēja pienācīgi atspoguļot mūsdienu komercdarījumu sarežģītību.
- izvairās no mākslīgi radītas īstermiņa un ar svārstīgumu saistītas neobjektivitātes: ar 15. SFPS var iedarbīgi izvairīties no šāda svārstīguma, jo tas ietver konkrētus noteikumus, kas piemērojami gadījumā, kad pastāv nenoteiktība attiecībā uz turpmāku ieņēmumu atzīšanu. Attiecībā uz 4. SFPS “Apdrošināšanas līgumi” *EFRAG* šo aspektu izskatīs atbalsta apliecināšanas procesa gaitā pēc tam, kad SGSP šo standartu būs publicējusi.

Attiecībā uz konceptuālajām pamatnostādēm Komisija no jauna apliecina savu atbalstu tam, ka no jauna tiek atrunāts piesardzības jēdziens, un pēc komentāru iesniegšanas posma tā cieši sekos līdzī tam, kā SGSP izstrādās konceptuālo pamatnostādņu pārstrādāto versiju.

Visbeidzot, Komisija atzinīgi novērtē vispusīgu izvērtējumu par sekām, kas iesniegts kopā ar jauno 16. SFPS, un aicina SGSP turpināt darbu pie jaunu vai attiecīgi grozītu standartu

ietekmes izvērtēšanas.

EFRAG

Kopš savas pārvaldības reformas īstenošanas 2014. gadā *EFRAG* ir bijusi labi sagatavota tam, lai stiprinātu savas ietekmes pamatošanu un ievērojami veicinātu to, lai tiktu sasniegts mērķis, ka Eiropa savu viedokli pauž vienbalsīgi.

EFRAG savos novērtējumos saistībā ar atbalsta apliecināšanu turpināja ņemt vērā to, vai SFPS atbilst visiem SGS regulas tehniskajiem kritērijiem un stiprināja savas iespējas novērtēt, vai ar jaunām vai ierosinātām finanšu pārskatu sniegšanas prasībām tiek veicinātas plašas sabiedrības intereses. Par to liecina tās atbalsta ieteikumi par diviem apjomīgiem standartiem – 9. SFPS “Finanšu instrumenti” un 15. SFPS “Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem”, kurus *EFRAG* Komisijai iesniedza 2015. gadā.

Komisija arī atzinīgi novērtē *EFRAG* centienus papildus attīstīt savas spējas izvērtēt standartu ietekmi, tai skaitā makroekonomikas ietekmi, piemēram, ietekmi uz finanšu stabilitāti vai ekonomikas attīstību Eiropas Savienībā. Komisija 2016. gadā turpinās uzraudzīt, kā tiks attīstītas *EFRAG* spējas ietekmes novērtēšanas jomā.

EFRAG, pateicoties savam apjomīgajam paredzētās kārtības regulējumam, spēja sniegt atbilstošu novērtējumu par to, vai jauni vai grozīti starptautiskie grāmatvedības standarti vai to projekti atbilst Savienības vajadzībām, vienlaikus ņemot vērā ES ietvaros pastāvošo grāmatvedības un ekonomikas modeļu un uzskatu daudzveidību.

PIOB

Attiecībā uz *PIOB* turpinājās finansējuma avotu dažādošana, kā tas notika jau iepriekšējā gadā; vienīgais izņēmums attiecas uz Pasaules Banku. To ieņēmumu avotu kopsumma, kurus 2015. gadā nodrošināja *IFAC* (kā redzams tās finanšu pārskata 1. lpp.), īpatsvars veidoja 60,67 %, kas ir nedaudz vairāk nekā 2014. gadā, tomēr joprojām mazāk par divu trešdaļu sliekšni, kas noteikts regulā. Tas liecina par publiskā finansējuma nepietiekamību visā pasaulē, kas izskaidrojams ar publiskā sektora finanšu jomā pastāvošajiem ierobežojumiem. Nākamajos gados Komisija turpinās uzraudzīt norises finansējuma jomā un sadarbosies ar citām ieinteresētajām personām, it īpaši ar pārējiem Uzraudzības grupas dalībniekiem, lai nodrošinātu *PIOB* ieguvumus no skaidras, stabilas, dažādotas un atbilstošas finansēšanas sistēmas, lai tā neatkarīgi un efektīvi varētu īstenot savu sabiedrisko interešu aizstāvības funkciju.